

KAMNISKI OBČAN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE KAMNIK

LETO IV. ● ŠTEVILKA 3

JULIJ 1965

CENA 30 DIN

Plenum občinskega sindikalnega sveta je razpravljal ...

O temeljnem zakonu o delovnih razmerjih

V začetku junija je bila razširjena seja plenuma Občinskega sindikalnega sveta Kamnik, katere so se udeležili poleg članov plenuma tudi predsedniki sindikalnih podružnic in delavskih svetov naših delovnih organizacij. Namen seje plenuma je bila razprava o novem Temeljnem zakonu o delovnih razmerjih, ki je stopil v veljavo 8. aprila letos, ter posvet o tem, kako naj delovne organizacije izpeljejo njegova določila z ozirom na 146. člen, ki pravi, da mora delovna skupnost v enem letu od dneva, ko začne veljati, s statutom ali drugim splošnim aktom urediti delovna razmerja skladno z njegovimi določbami.

Udeleženci plenuma so pred sejo prejeli pismeno gradivo, ki je v kratkih obrisih prikazalo glavne značilnosti novega zakona in nakazalo smer, kako naj delovne organizacije uredijo posamezna vprašanja s področja delovnih razmerij v svojih internih predpisih. V sedanjem obdobju je predvsem pomembno, kako čimprej urediti tista vprašanja, ki se bodo v vsakodnevni praksi najpogostejše pojavljala pri urejanju delovnih razmerij. Gre namreč za to, da kljub določili zakona o enoletnem roku za usklajevanje internih predpisov z zakonom, njegova določila že veljajo. Zato ni možno odlašati z ureditvijo materije delovnih razmerij, temveč je potrebno čimprej z začasnimi sklepi organov upravljanja (dokončna ureditev notranjih predpisov terja daljši čas za priprave in razprave) takoj urediti določena področja delovnih razmerij.

Razprava je pokazala, da se v naših delovnih organizacijah zavečljajo pomembnosti novih zakonskih določil in nujnosti čimprej prilagoditve dosedanjih internih predpisov novemu zakonu.

To je zelo pozitiven pojav, ker Temeljni zakon o delovnih razmerjih res ni samo formalno usklajen z ustavo, temveč izhajajo njegova določila iz spremenjenega položaja delovnega človeka in njegovih samoupravnih pravic in dolžnosti, ki ga postavlja ustava. Poleg tega novi zakon ne ureja več do potankosti pravic in dolžnosti delovnih ljudi, temveč določa le načelna pravila za dosledno uveljavljanje samoupravljanja v urejanju medsebojnih delovnih razmerij, ki slone na principu široke demokratičnosti pri odločanju o medsebojnih pravicah in dolžnostih ter na principu socialne varnosti in ekonom-

ske stabilnosti delovnih ljudi. Samoupravni akti, ki bodo urejali delovna razmerja, bodo morali biti v vsaki delovni organizaciji popolnoma samostojna samoupravna pravila in ne le predpis zakonskih določil, kot je to bilo doslej.

Bistven kvalitativen napredek v Temeljnem zakonu o delovnih razmerjih pomeni tudi načelo, ki izključuje posameznika pri odločanju o urejanju posameznih pravic in dolžnosti. O teh vprašanjih lahko sklepa le delovna skupnost kot celota oziroma njeni organi upravljanja. To pomeni, da v vsakem primeru odloča vedno kolegični organ upravljanja, nikoli pa posameznik (na primer direktor).

Zavedajoč se izhodišč novih določil Temeljnega zakona o delovnih razmerjih je jasno, da odslej ne bo več možno delovnih razmerij urejati po starem, kakor tudi ne nova določila neposredno uporabljati v praksi pri reševanju konkretnih problemov. Nujno je torej, da bistvene vsebinske spremembe v uveljavljanju pravic in dolžnosti čimprej konkretiziramo v samoupravnih aktih. Ta najbolj nujna medsebojna razmerja, ki jih moramo konkretizirati, so po mnenju udeležencev seje plenuma predvsem pristop delavcev v delovno skupnost, prenehanje delovnega razmerja, razporejanje delavcev na delovna mesta, dopusti, odgovornost delavcev in podobno.

Pristop v delovno organizacijo novi zakon bistveno drugače ureja, kot je to bilo določeno po prejšnjih predpisih. Zato bo potrebno že z začasnimi sklepi določiti organe, ki odločajo o pristopu delavca v delovno organizacijo, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati delavci za posamezna delovna mesta (tu lahko pride v poštev kot pogoj tudi poizkusno delo) in postopek objavljjanja prostih de-

lovnih mest oziroma razpisa.

Razporejanje delavcev na delovna mesta in premeščanje so prejšnji predpisi prepuščali posamezniku, to je direktorju ali drugi odgovorni osebi. Praksa je pokazala, da so posamezniki pogosto izkoriščali pravico, ki so jo imeli po zakonu za kaznovanje delavcev. Seveda je pogosto prihajalo do šikaniranja, saj je bila vsaka premestitev formalno zakonita, če je le novo delovno mesto odgovarjalo strokovni izobrazbi delavca in ni bilo potrebno upoštevati tudi ostale pogoje delovnega mesta, osebni dohodek in podobno. Novi zakon vsebuje določila, ki onemogočajo tako prakso. Predvsem ima vsak delavec

Precej pozornosti so udeleženci plenuma posvetili tudi novemu načinu urejanja oziroma določitve trajanja letnih dopustov. Temeljni zakon o delovnih razmerjih ne določa več, da je dolžina skupne delovne dobe in neprekinjene delovne dobe v posamezni delovni organizaciji edino merilo za določanje trajanja letnega dopusta delavca. Novi zakon glede letnega dopusta v skladu z ustavnim določilom odreja le, da traja od 14 do 30 dni, lahko pa tudi več, vendar največ 60 dni, če delavec opravlja dela, ki zahtevajo poseben napor ali ogrožajo njegovo zdravje. Torej lestvica ni predpisana in je vsaki delovni organizaciji posebej prepuščeno,

Pozdravi Titu z vrha Grintovca

Tudi letos so se Kamniški planinci povzpeli na vrh 2558 metrov visokega Grintovca, od koder so ponesli občinsko štafetno palico s pozdravi predsedniku Titu za njegov 73. rojstni dan.

V Kamniški Bistrici so jih pričakali člani AMD Kamnik, ki so z motornimi vozili prepeljali štafetno palico do Stahovice, kjer so jo prevzeli mladinci stranske šole. Tem so se pridružili še pionirji iz Črne z lokalno štafeto. Obenem z glavno štafeto in štafeto iz Črne so pred spomenik revolucije v Kamniku pritekli še mladinci in pionirji iz Tuhinjske doline in iz Komende.

Potem ko je predsednik ObOSZDL Vinko Dobnikar v imenu vseh občanov zaželel predsedniku Titu najboljše želje in pri srčne pozdrave, je štafeta krenila naslednji dan preko kamniških delovnih kolektivov na pot proti Ljubljani, kamor je prispela 13. maja ob 10. uri dopoldne hkrati z zvezno štafeto.

F. S.

pravico do takega delovnega mesta, ki ustreza njegovim delovnim sposobnostim in ne samo strokovni izobrazbi. Brez njegovega pristanka se delavca praviloma ne sme razporediti na delovno mesto, ki zahteva manjše delovne sposobnosti; ravno tako se ne more delavca brez njegovega pristanka razporediti v drugo delovno enoto. To so, po mnenju plenuma, važne novosti v novem zakonu in jih je potrebno čimprej izvesti v vsaki delovni organizaciji že z začasnimi sklepi.

da določa svojim delavcem letni dopust, upoštevajoč poleg delovne dobe tudi druge kriterije kot so težavnost dela, rezultat dela, ki ga dosega posameznik, socialni momenti in podobno. Seveda mora delovna skupnost te kriterije, oziroma osnove in merila za določanje dolžine dopusta uzakoniti v svojem samoupravnem aktu. Poleg tega novi zakon govori o izrabljanju dopusta v največ dveh delih, o izrednih dopustih, o porodniškem dopustu, ki doslej tra-

Nadaljevanje na 2. strani

Posvet o medobčinskem sodelovanju med kamniško in domžalsko občino

Na posvetovanju družbeno-političnih delavcev, predstavnikov občinskih skupščin in nekaterih medobčinskih služb kamniške in domažlske občine, sklicanem na pobudo obeh občinskih odborov SZDL, so razpravljali o sedanjem položaju na področju medobčinskega sodelovanja o perečih vprašanjih in slabostih, ki bi jih bilo treba odpraviti, in o možnostih in pogojih za razširitev medobčinskega sodelovanja še na druga področja.

Kamniška in domažlska občina imata že vrsto skupnih služb. V preteklem obdobju so se uveljavile številne oblike medsebojnega sodelovanja na področju gospodarstva, družbenih služb, javne uprave itd.

Mnoge skupne službe kot so zavarovalnica, gozdno gospodarstvo in vodna skupnost, prosvetno-pedagoška služba, zavod za spomeniško varstvo, zavod za zaposlovanje delavcev, muzej, gimnazija, zavod za izmero in kataster zemljišč, nekatere oblike sodelovanja upravnih organov itd., katerih ustanovitev je temeljila na realni oceni potreb in temeljitih ter konkretnem dogovoru, so v preteklem obdobju povsem upravičile svoj obstoj.

Na posvetu so ugotovili, da je bilo s strani posameznih skupščin in tudi družbeno-političnih organizacij doslej premalo storjenega pri usmerjanju posameznih služb in za njihovo izpopolnjevanje. Nujno bo potrebno spremeniti tudi način financiranja, saj sloni dosedanje predvsem na dotalcijah, ne pa na osnovi financiranja programov dela teh institucij.

O temeljnem zakonu o delovnih razmerjih

Nadaljevanje s 1. strani

ja 133 dni (preje 105 dni) itd. Z oziroma na vse navedene spremembe je plenum priporočil delovnim organizacijam, da dobro proučijo nova določila in pripravijo interne predpise, ki jih bodo v celoti upoštevali. Nova določila o dopustih naj bi naše delovne organizacije sprejele že letos, tako da bi jih bilo možno v celoti uporabljati v prihodnjem letu.

Plenum je razpravljal tudi o odgovornosti delavcev. Dosedanji zakon o delovnih razmerjih je zelo podrobno obravnaval to vprašanje, predvsem glede disciplinske odgovornosti. Z ozirom na določila Temeljnega zakona o delovnih razmerjih so udeleženci plenuma poudarili potrebo po takojšnji ureditvi notranjih predpisov o disciplinski in materialni odgovornosti delavcev in njihovi prilagoditvi novim predpisom. Spremembe na tem področju so namreč obširne tako glede vrste kazni in postopka kot tudi glede organov, ki odločajo o kršitvah delovnih dolžnosti. Gre namreč za to, da se že z začasnimi sklepi določijo pravice in dolžnosti delavcev v zvezi z delom in odgovornostjo za kršitev delovnih dolžnosti, ker tudi določila novega zakona glede teh vprašanj že veljajo in se morajo uporabljati v vsaki delovni organizaciji.

Končno je bilo na plenumu precej govora o bivših odpovednih rokih. Novi zakon glede tega določa, da je potrebno v samoupravnem aktu določiti čas, ko delavec še ostane na delovnem mestu potem, ko se je odločil izstopiti iz delovne skupnosti, ali ko skupnost odloči, da preneha

Ugotovili so, da bo potrebno proučiti vzroke za premajhno učinkovitost nekaterih služb kot so zdravstveni center, ki je sicer že ustanovljen, vendar ne dela, dalje proučiti potrebo po pogojih za ustanovitev skupnega zavoda za prosvetno-pedagoško službo itd. Udeleženci posvetovanja so večkrat ugotovili, da tam, kjer ni podrobnejših analiz za ustanovitev posamezne službe, nastopajo določene težave tako v pogledu financiranja, kadrovske zasedbe ipd.

Brez sodelovanja zavarovancev in delovnih organizacij ne bo šlo

TAKA JE BILA UGOTOVITEV SKUPŠČINE KOMUNALNE SKUPNOSTI SOCIALNEGA ZAVAROVANJA DELAVCEV OB SPREJETJU PROGRAMA DEJAVNOSTI IN FINANČNEGA NACRTA ZA LETO 1965.

Ugotovitev, da je treba iz leta v leto nameniti več sredstev skladu zdravstvenega zavarovanja za

Na posvetovanju so se domeni, da bo treba v prihodnje čimveč prizadevanj vložiti v proučevanje možnosti za ustanovitev nekaterih pomembnih služb kot so Zavod za socialno zavarovanje, ki naj bi bil skupen za obe občini, dalje analizirati potrebo po posebnih šoli za zapostale otroke, potrebno bo več sodelovanja pri obravnavanju in oblikovanju urbanističnih programov obeh občin. Zavod za zaposlovanje bo moral izdelati analize o investicijah, ki se predvidevajo na področju ustanovitve ambulanc za medicinsko dela v obeh občinah itd.

Konkretna vprašanja s posameznih področij bodo po mnenju udeležencev posvetovanja lahko najbolj učinkovito reševali odgovarjajoči sveti pri občinskih skupščinah, ki naj bi se čim večkrat sestali na skupnih sejah in

analizirali delo posameznih služb. Na posvetu so se tudi dogovorili za posvet predstavnikov obeh skupščin komunalnih skupnosti socialnega zavarovanja, na katerem naj bi spregovorili o pogojih za ustanovitev samostojnega zavoda za socialno zavarovanje za območje obeh občin Kamnik in Domžale. Prav tako so predlagali, naj bi sveta za šolstvo proučila odprta vprašanja na področju medobčinskega sodelovanja zlasti v zvezi s posebnim šolstvom, strokovno-izobraževalnim centrom v Domžalah in še nekaterimi drugimi vprašanji.

Udeleženci posvetovanja so bili prav tako mnjenja, da bi morale probleme medobčinskega sodelovanja čimvečkrat obravnavati obe občinski skupščini.

F. S.

danarne dajatve (nadomestila, potni stroški prejemki ob rojstvu otroka, pogrebne in posmrtnine) kot za zdravstveno varstvo (ambulancno-poliklinične storitve, bolnično in zdraviliško zdravljenje, zdravila itd.), pomeni stagniranje zdravstvenega varstva, predvsem pa nivoja zdravstvenega stanja neposrednih proizvajalcev, njihove produktivnosti in ne nazadnje tudi življenjskega standarda.

Osem, devet ali celo skoraj enajst-odstotni stalež nezmožnih za delo, kakršen je bil v mesecu aprilu letošnjega leta v delovnih organizacijah »Graditelj«, »Projekt«, Kovano orodje«, v Rudniku kaolina, narekuje vlagati vse več sredstev za izboljšanje zdravstvene službe, predvsem še preventivne, kot pa za nadomestila, potne stroške in podobno.

Ker skupščina meni, da bi delovne organizacije lahko neposredno vplivale na znižanje izostankov z dela zaradi bolezni in nesreč pri delu ter zaradi poklicnih obolenj, priporoča: da v sodelovanju z organi zdravstvene službe analizirajo vzroke izostankov z dela in nesreč pri delu; da se čimprej poslužijo določbe pravilnika o uveljavljanju zdravstvenega varstva, ki omogoča, da delovne organizacije po sklepu delavskega sveta določijo zdravnik posameznika, ki ima edino pravico sprejemati v stalež nezmožnih za delo člane njihove delovne skupnosti;

da omogočijo zdravstveno ogroženim delavcem in delavkam, ki delajo na zdravju škodljivem delovnem mestu, preventivno okrevanje v počitniških domovih in drugih naravnih zdraviliščih; da redno izvajajo sistemske zdravstvene preglede učencev v gospodarstvu, mladih delavcev in delavcev na zdravju škodljivih delovnih mestih;

da svoje načelo načrtnega premeščanja delavcev na zdravju škodljivih delovnih mestih;

da morebitna manjkajoča sredstva za nadomestila osebnih dohodkov za prvih 7 ali 30 dni nadomestijo s sredstvi, namenjenimi za osebne dohodke, ker bodo le tako neposredno zainteresirale člane delovnega kolektiva za smotno trošenje sredstev za zdravstveno zavarovanje.

Skupščina skupnosti, zavedajoč se neurejenih razmer in premajhne dejavnosti odgovornih organov na področju higiensko tehnične varnosti pri delu, pa opozarja in priporoča:

Skupščini občine Kamnik da se zavzame za aktivnejše in načrtnejše delo svoje HTV komisije in ji da večjo materialno in moralno podporo kot doslej;

delavskim svetom, da se česče seznanijo z delom HTV komisije v organizaciji in ji nudijo večjo moralno podporo;

da so HTV komisije dolžne proučiti vsako poškodbo pri delu in nesrečo na poti na delo in z dela; zdravstvena služba naj z večjo odgovornostjo preizkuša verjetnost prijavljenih poškodb in nesreč na poti na delo in z dela.

Skupščina občine naj sama ali vsaj njen svet za delo najmanj enkrat v letu obravnava poročila o nesrečah pri delu in o dejavnosti odgovornih komisij v delovnih organizacijah.

Le tako bomo preprečili nazarovanje zdravstvenega varstva zavarovanih oseb.

L. M.

Dopisuj v svoj list

Po dvajsetih letih so nekdanji borci zopet vkorakali v Kamnik

Družbeno politične organizacije naše občine so ob letošnjem proslavljanju 20-letnice osvoboditve pripravile bogat program najrazličnejših prireditev. Program je bil tako obširen, da ga ni moč obravnavati v enem samem sestavku. V njem so sodelovali od najmlajših — gojenci zavoda za estetsko vzgojo so pripravili samostojen večer glasbe, plesa in umetniške besede — preko šprotnikov na številnih športnih prireditvah — do najstarejših — borcev, ki so pred 20 leti osvobajali Kamnik.

Res, zamisel o ponazoritvi osvoboditve Kamnika je vredna vsega priznanja. Preživeli borci so se radi odzvali pozivu občinskega

pri izvedbi te akcije sodelovali tudi gojenci predvojaške vzgoje. Klici »na juriš« so se kmalu po četrti uri 8. maja pomešali s prvi-

odbora zveze borcev, naj sodelujejo v tem simboličnem osvobajanju Kamnika. Prav tako pa so

mi streljali pušk in eksplozijami bomb tam ob vznožju Starega gradu na Vrhpoljah. Začelo je

Taborni ogenj mladih invalidov

Videl sem jih, kako so sedeli v krogu, eni na klopih in stolih, drugi na svojih vozičkih ali pa kar na tleh. Veseli, razigrani, nasmejani; peli so partizanske in narodne pesmi. Med njimi, sredi tega živega kroga je gorel velik taborni ogenj, njegovi visoki zublji so veselo grizli debela, v skladovnici naložena polena. Kakor, da so se zlili v eno, ta veliki ogenj, simbol živahnosti, mladosti, velikega tovarštva, in tisti, ki jih je ta ogenj osvetljeval. Zdelo se je, kakor da se plameni dvigajo v ritmu pesmi, ki so jo peli. Iskre, ki so odletavale iz girmade, so se jim bleščale v očeh kakor drobni simboli gibanja in življenja, ki vzplamtijo in ugasne.

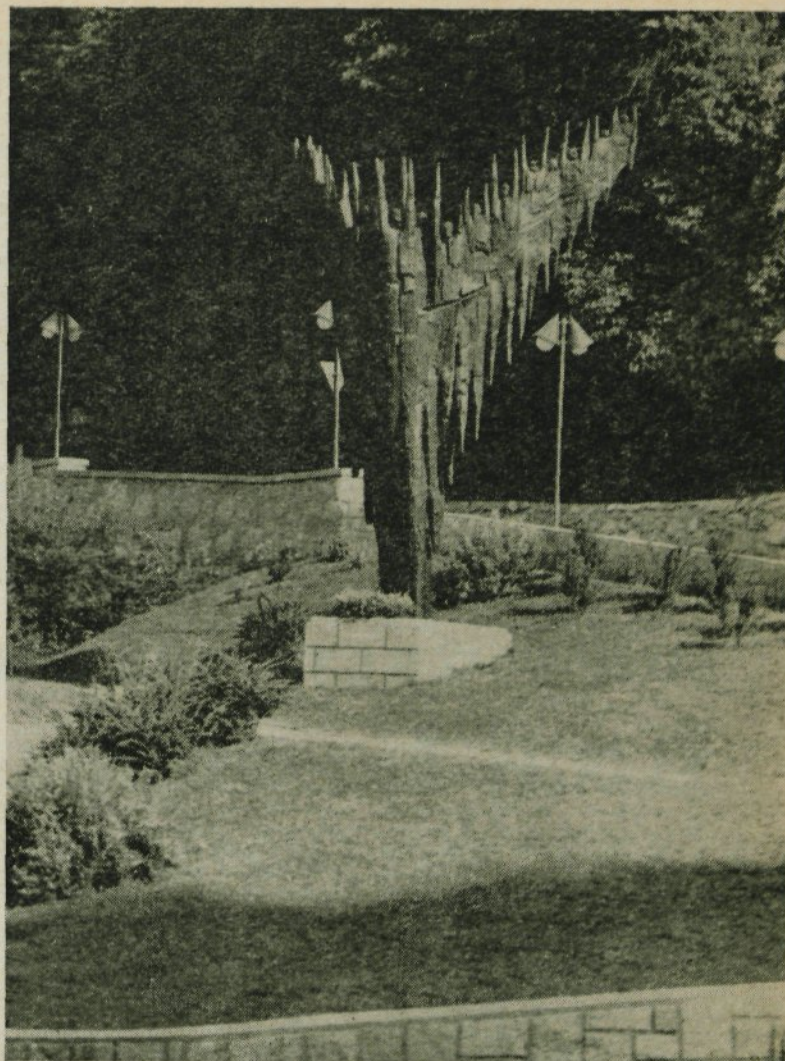
Bil je večer pred dnevom dvajsete obletnice osvoboditve. V vseh krajih so bile proslave in praznovanja in tudi oni so praznovali, sicer ne tako kot ostali, toda praznovali in proslavili so. Ugajalo je njim, pa tudi meni je ugajalo.

V uvodnem govoru so ponovno oživeli dogodke izpred dvajsetih let. Spominjali so se tistih, ki so padli in tistih, ki so preživeli vojno. V mislih so bili z njimi na Kozari, na Sutjeski in skupno z njimi so se veselili zmage. Sami pa so že pričeli naše nove, socialistične domovine, saj so rasli in se razvijali vzporedno z njo.

Mladí recitatorji in pevci so izpolnili skromen, a prikupen kulturni program, potem pa se je razlegla njihova pesem, pesem mladega, življenja polnega človeka. Najmlajši so odšli spat, starejši pa so ostali in še naprej doživljali večer, misli so se jim sprostile in zaplavale v daljavo, daleč od vsakdanjih skrbi in pre-mišljanja.

Name je ta večer naredil globok vtis. Presenečen sem bil nad tem, kako si znajo ustvariti prijetno vzdušje in zaživeti svobodno, sproščeno, kako znajo ubežati vsakdanjosti.

A. S.

SPOMENIK REVOLUCIJE

pokati na pobočju Zal in Malega gradu. Kmalu za tem pa je preko železnega mostu prikorakala prva četa partizanov, ki so se ji pridružile še ostale.

Ljudje, ki so se v velikem številu zbrali na ulicah so, z navdušenjem pozdravljali nekdanje osvoboditelje, pred katerimi je na čelu jezdil komandant Lovro.

borce že čakala množica Kamničanov. Pred spomenikom so komandirji čet raportirali nekdanjemu komandantu enot, ki so osvobajale Kamnik, Andreju Stegnarju. Ta je nato v daljšem nagovoru zbranim borcem in ostalim občanom orisal pomen tedanjih akcij za osvoboditev kamniškega področja.

Na sliki: tov. Andrej Stegnar-Silvo govori zbrani množici pred spomenikom revolucije

Za Janeza, Branka, Kara in številne druge stare borce je ta dan pomenil spet praznik kot takrat pred 20. leti. Ponovno so si pripeli na prsi priborjena si odlikovanja za hrabrost in zasluge v NOB.

Na svečano okrašenem trgu pred spomenikom revolucije je

Tako je bila končana ena osrednjih prireditev ob letošnjem praznovanju 20-letnice osvoboditve. To prireditev bi kazalo ob večjem sodelovanju muzeja NOB morda še nekoliko izpopolniti in jo ohraniti kot bogato tradicijo iz obdobja NOB na Kamniškem.

-lj.

Občinska skupščina v Kamniku o 4-mesečni realizaciji družbenega plana

Kamniška občinska skupščina je na seji 8. junija obravnavala nekatera aktualna vprašanja v zvezi z realizacijo družbenega plana v prvih štirih mesecih letošnjega leta.

Oborniki so ugotovili, da dinamika industrijske proizvodnje poteka zadovoljivo, saj so gospodarske organizacije v industriji v prvih štirih mesecih dosegle v povprečju 30 % za letos planiranega fizičnega obsega proizvodnje. V primerjavi z lanskim obdobjem se je obseg proizvodnje povečal za skoraj 14 %, kar kaže na to, da bodo planska predvidevanja v letošnjem letu, v kolikor tudi v bodoče ne bi imeli večjih težav z reprodukcijskim materialom, v celoti dosežena.

Največ težav povzroča kamniškimi proizvodnimi delovnimi organizacijam velik odstotek terjatev do kupcev. Skupno s terjatvami iz prejšnjega leta se je vsota neplačanih računov dvignila na pre-

ko 4 milijarde dinarjev, kar povzroča resne težave v gospodarjenju zlasti spričo situacije, ki je nastala po novih ukrepih glede zmanjšane obsega kreditov za obratna sredstva. Občinska skup-

ščina je glede na to priporočila delovnim organizacijam, naj store vse, kar je v njihovi moči, da bi se likvidnost posameznih gospodarskih organizacij čimprej povečala, ker bodo drugače nastale resne motnje v proizvodnji.

Doseženi rezultati na področju izvoza kljub 11 % večjemu izvozu kot lani v istem času ne zadovoljujejo. Večina delovnih organizacij, razen »Stola« in podjetja »Kamnik«, znatno zaostaja za predvidevanji v družbenem planu. Občinska skupščina je zato predložila gospodarskim organizacijam, naj čimprej realno ocenijo vzroke za tako zaostajanje in podvzamejo vse potrebno, da bi se stanje čimprej zboljšalo.

V pogledu zaposlovanja je bilo na seji ugotovljeno, da se je tudi v prvih štirih mesecih letošnjega leta nadaljevala ekstenzivna rast proizvodnje, zaradi česar se je povečal tudi obseg zaposlovanja. V primerjavi z lanskim številom zaposlenih v istem obdobju se je v prvih štirih mesecih letos povečalo to število za skoraj 8 %. Občinska skupščina sodi, da bi bilo treba prav temu vprašanju spričo položaja, v katerem se nahajajo v zvezi z novimi ukrepi posamezne gospodarske organizacije, posvetiti večjo pozornost.

Na seji je bilo govora tudi o nekaterih pojavih teženj po osamosvojitvi posameznih obratov in enot od matičnih podjetij. Predvsem gre za obrate, ki so nekoč že bili samostojna podjetja. Občinska skupščina sodi, da bi bilo treba vzroke za te pojave podrobno proučiti, posebej pa analizirati koliko in kako so v pogledu samoupravljanja uveljavljena določila statuta in ostalih pravilnikov.

Zato je občinska skupščina v zvezi s sklepom delavskega sveta poslovne enote »Ljubljana transporta« v Kamniku, da se odcepi od matičnega podjetja, imenovala posebno komisijo, ki naj podrobno prouči sedanje stanje v tej poslovni enoti in njene odnose z matičnim podjetjem in o tem poroča občinski skupščini.

F. S.

Pred tednom požarne varnosti Kdaj bo zopet gorelo?

Povod za ta članek mi je dal zadnji požar v obratu impregnacija »Svit« v Šmarci pri Kamniku.

Če pogledamo nazaj v dobo petih let, nam pove statistika, da je izmed vseh požarov po podjetjih najbolj pogosto gorelo prav v obratih »Svit«. Od leta 1959 do letos je bilo tu kar šest požarov. (Nastala škoda, izražena v dinarjih se sicer ne ujema z raznimi podatki, ki jih je uredništvo našega lista dobilo od pisca, oddelka za notranje zadeve pri SOB Kamnik in zavarovalnici v Mengšu). Škoda je nekaj milijonska. Podatki zavarovalnice prikazujejo izplačano odškodnino za nastalo škodo samo po dveh požarih leta 1962 in 1963 šest milijonov 800.000 din.

Pripominjam, da so bila vključeno z zadnjim požarom v enem mesecu kar tri eksplozije peči za impregnacijo, vendar na srečo ni bilo večje škode, pač samo razbita stekla v oknih, v pečeh uničen proizvodni material in strah med zaposlenimi.

Občinska požarnovarnostna komisija je večkrat pregledala obrate, pokazala pomanjkljivosti, svetovala, kako naj jih odpravijo in z zapisnikom zahtevala odstranitev le-teh. Toda ostalo je pri besedi in zapisniku. Niso pomagali niti opomini, niti jih niso izučili številni požari v podjetju. Res je, da se da vsa škoda kriti iz zavarovalnine, vendar le samo materialna. Pri zadnji eksploziji je le za las manjkalo, da nista bili tudi dve žrtvi. Zahvaliti se je le srečnemu naključju. Mislim, da je že skrajni čas, da vodstvo pomisli tudi na to, da otrokom nikakor ni mogoče nadomestiti staršev. Saj je življenje največja vrednost v današnji družbi. Zaradi tega so ob zadnjem požaru vaščani Šmarce in zaposleni delavci odločno protestirali proti tako malomarnemu ravnanju vodstva obrata z družbenim imetjem in človeškimi življenji. Temu protestu se pridružujem skupno z ostalimi gasilci v kamniški komuni.

Naj še malo opišem protipožarno pripravljenost v obratu Šmarca. Dvomim, če je v drugih obratih bolje. Mislim, da bo slika takoj jasna, če omenim, da je bil

v neposredni bližini peči sicer nameščen v redu delujoč ročni gasilski aparat Ph, katerega pa ni mogel nihče uporabiti, ker je bil v območju ognja, ostali aparati pa so bili popolnoma prazni. Ker je bil telefon v obratu izključen, so zaposleni lahko javili požar šele po 30-minutnem tekanju od obrata do pisarne in nazaj. Poleg tega je bilo še kup nepravilnosti, ki jih ima podjetje oveko večene v zadnjem zapisniku. Na vse to pa podjetje odgovarja, da ni deklarja. Vendar to ne more biti opravičilo za tako malomaren odnos do požarnega varstva.

To javno kritiko o revnem stanju v obratu impregnacije sem napisal v upanju, da bi se to stanje končno le spremenilo v dobro vseh zaposlenih in družbe. Poudarjam pa tudi, da je zakon o varstvu pred požari enako vreden z ostalimi zakoni, torej smo ga dolžni upoštevati in izvrševati.

Poveljnik obč. gas. zveze:
Jože Berlec

Uredništvo »Kamniškega občana« se je obrnilo na Industrijski kombinat »Svit« Kamnik, kaj meni o priobčenem dopisu poveljnika občinske gasilske zveze.

Glede večkratnih požarov, ki so nastali v posameznih obratih, pojasnjuje direktor tov. Maks Lavrinec, da so bili njihovi proizvodni prostori popolnoma zastareli ter so ustrezali le svojemu nekdanjemu namenu, ko je bilo v podjetju zaposlenih le nekaj deset ljudi, ki so izdelovali razno keramiko, metle, krtače, ščetke in drugo. V teh zastarelih prostorih je podjetje začelo izdelovati nove, za domači in inozemski trg zanimivejše in izredno iskane izdelke. Izdelava le-teh pa zahteva izredno visoke temperature, sesetavni deli izdelkov pa so lahko vnetljivi. Kljub neustreznim prostorom se je kolektiv podjetja odločil za tako novo proizvodnjo, ki mu je dala posebno dobro materialno podlago za izgraditev novih sodobnih objektov, ki bodo ustrezali vsem higien-skim, tehničnim in tudi požarnovarnostnim predpisom.

Še to pripominja: nova proizvodnja je v nekaj preteklih letih dala toliko bruto produkta, da je

podjetje zgradilo nov objekt na Bakovniku, kjer sicer vsa dela še niso zaključena, adaptiralo je tudi stare obrate ter uredilo keramično-kemični obrat, mehanizacijo in drugo. Z delom v neustreznih obratnih prostorih si je kolektiv ustvaril n. pr. samo v letu 1964 preko dve milijardi bruto produkta, pri tem pa je zmanjšal na domačem tržišču uvozne potrebe po takih izdelkih, kot jih izdelujejo sedaj za 380.000 — din dolarjev. Držali so se načela »najprej zboljšati proizvodnjo, nato zgraditi poslopja«.

Vsa materialna škoda, ki je nastala s požari v preteklih letih, je le v višini ostanka čistega dohodka 15 — dnevne proizvodnje v adaptiranih prostorih in novem obratu. Kljub modernizaciji podjetja, ki je še na vidiku, v popolnosti ne bomo mogli nikdar odstraniti vseh elementov, ki bi bili lahko pogoj za požar, ker so pač izdelki iz zelo vnetljivih snovi (špirit, bencin, laki in različne druge impregnacijske snovi).

Ko gremo v širšo in zahtevnejšo proizvodnjo, imamo razpisano mesto tehnika za varnost pri delu in požarno varnost. Nadejamo se, da ga bomo dobili.

Uredništvo

Oddelek za notranje zadeve skupščine občine Kamnik pa daje glede na požarnovarnostne po-

manjkljivosti v podjetju »Svit« naslednje pojasnilo:

Požarno in delavno varnost bi v tem podjetju lahko izboljšali z minimalnimi finančnimi sredstvi. Ob tem upoštevamo dejstva, da je podjetje ob gradnji nove tovarne v trenutnih finančnih težavah in si je pri preusmeritvi proizvodnje začasno pomagalo z adaptacijo starih in neprimernih objektov. Kljub temu pa bi morali tudi tu upoštevati vsaj osnovne pogoje za požarno in delavno varnost.

Ugotovljamo, da ob požaru v Šmarci po oddelkih ni bilo ročnih gasilskih aparatov, ker so jih dali polniti, niso pa imeli rezervnih; da so dovoljevali uporabo odprtih električnih peči in kuhalnikov v prostorih, ki so polni vnetljivih hlapov; da je v prostorih nered in nečistoča, da je še vrsta drugih pomanjkljivosti, ki bi jih ob boljši disciplini in odgovornosti zaposlenih delavcev in obratovodij lahko odpravili.

G. C.

Kmetje - borci NOV in zdravstveno varstvo

POGOSTNI ZDRAVNIŠKI PREGLEDI BORCEV NOV, KI SO JIH NA POBUDO ORGANIZACIJ ZVEZE ZDRUŽENJI BORCEV OPRAVILI V NEKATERIH OBČINAH, SO OPOZORILI NA SLABO ZDRAVSTVENO STANJE KMETOV — BORCEV.

Komisija za vprašanja borcev NOV pri Izvršnem svetu je na podlagi analiz v devetih občinah, kjer je bilo partizansko gibanje najbolj razvito, predložila Republiški skupščini več različnih variant, ki naj bi zagotovile polno zdravstveno varstvo kmetom — borcem. Rezultat tega proučevanja je izdaja zakona o zdravstvenem varstvu kmetov — borcev narodnoosvobodilne vojne in njihovim družinskim članom, ki ga je sprejela Republiška skupšči-

na SR Slovenije ter velja od 1. aprila 1965 dalje.

Komaj 14 prejetih prijav v zavarovanje po tem zakonu pa kaže, da kmetje — borci v naši občini niso dovolj seznanjeni o pravicah, ki jih daje ta zakon, ali pa da šele uveljavljajo svojstvo kmeta — borca.

Da bi kmetje — borci hitreje prišli do pravic, ki jim jih zagotavlja omenjeni zakon, želimo v tem sesetavku dati nekaj napotkov.

Nadaljevanje na 8. strani

Razstava Ljudske tehnike v Kamniku

Velik obisk in številni vpisi v knjigo vtisov so pokazali, da je razstava Ljudske tehnike v Kamniku od 23. do 30. maja dosegla zelo pozitiven odmev v naši javnosti. Pri tem se je tudi pokazalo, da dvorana nad kavarno ni niti prevelika niti premajhna, zaradi svoje centralne lege pa naravnost idealna za take prireditve.

K dobremu obisku je nedvomno pripomogla tudi reklama z diapozitivi pred kinematografskimi predstavami, s čimer smo dobro rešili sicer težavni problem obveščanja.

Ze lani je imela Ljudska tehnika v svojih prostorih v Mekinjah lepo razstavo svojih dosežkov. Zaradi oddaljenosti od centra in zaradi slabe propagande pa je bil obisk le skromen.

Letos pa nas je Ljudska tehnika s svojo uspešno razstavo prijetno presenetila.

RADIOMATERSKI KLUB je pokazal svoj lastno izdelani 100-vatni sprejemnik in oddajnik. Ta aparatura je ves čas razstave brezhibno delovala in vzbujala zlasti pri mladini izredno zanimanje.

Radioamaterstvo nudi prijateljske stike z radioamaterji širom sveta in s tem ustvarja atmosfero prijateljstva in razumevanja med narodi. Ali si lahko zamislite v teh časih lepše naloge?

Delo radioamaterskega kluba se odvija skozi vse leto. V poletnih mesecih se člani udeležujejo raznih tekmovanj, v zimskih mesecih pa izdelujejo zelo zahtevne in komplicirane aparature ter si s tem pridobivajo dragoceno, specializirano strokovno znanje. To znanje je lahko zelo donosno v življenju in zelo važno za narodno obrambo kakor tudi v primeru elementarnih neizkušenosti, ko lahko rešite človeška življenja.

V tem letu je Radioamaterski klub organiziral A-tečaj za mladino.

Mladi člani imajo izredno veselje s tem, da si sami sestavljajo detektorje in manjše oddajnike, s katerimi se npr. lahko sporazumejo s svojim prijateljem na Veliki planini.

DRUŠTVO IZUMITELJEV ima tihe člane, ki delajo in razmišljajo. Rezultati njihovega dela pa večajo storilnost dela in prihranijo našim podjetjem milijone naših in deviznih dinarjev.

Na tej razstavi so pokazali praktične priprave za hitro in precizno zaznavanje perforacij pri izdelavi upognjene pihanosti, izredno praktično pomično-preklopno konzolo za stanovanja in skladišča in še mnogo drugih bistroumnih odkritih praktičnih izboljšav delovnega postopka. V seriji slik so izumitelji pokazali izboljšane postopke pri izdelavi ključavnic v tovarni Titan. Naravnost na dlani leži, kako ti postopki povečujejo delovno storilnost in lajšajo delavcu fizični napor. Pri nas podjetja še niso spoznala, kako zelo se izplača žrtvovati za naše izumitelje 100 dinarjev, da si prihranijo 100 tisoč dinarjev in več!

Tudi tovarna »Svit« je razstavila nekaj zelo perspektivnih novih izdelkov, ki so plod razmišljanja našega delovnega človeka. Naj omenimo samo nekaj teh novih izdelkov:

»Actival« baktericidno sredstvo, ki služi za sterilizacijo embalaže in bo prihranilo naši živilski industriji in pivovarstvu mnogo skrbi in materialnih izgub.

»Serrolit« izvrstni sintetični kit za avtokaroserije in kovinske izdelke, torej izredno aktualen artikel.

»Steatit« navidez majhen neznačen keramični izdelek za visokofrekvenčne tokove. Pomanjkanje teh izdelkov lahko zaustavi življenjsko važne panoge elektroindustrije.

»Petrik«. Z njim lepote marmor in kamen čisto enostavno brez pritiska.

»Neostik«. Konkretno univerzalno hladno lepilo, ki lepi vse.

MODELARSKI KLUB je zopet pokazal svoje izredno uspele modele avionov in ladij. Modelarski in Radioamaterski klub sta najboljša amortizerja za presežno energijo naših pubertetnikov. V Mekinjah imamo dobro opremljeno delavnico. Izdelovanje modelov fascinira mladega človeka in ga polagoma vzgoji k samokritiki in

traktorjev in kmetijskih strojev. Pokazali pa so nam na slikah svoje tečajnike, s katerimi res orjejo ledino, saj dobivajo v vzgojo najslabši kader, ki se da sploh najti. Potrebno bi bilo, da bi izdatno podprli Društvo traktoristov in kmetijskih tehnikov, da bi bilo lažje kos svoji zelo težki in malohvaležni, zato pa tem bolj koristni nalogi.

Naš **FOTO-KINO KLUB** je pokazal vse stene s preko 100 lepimi slikami. Zelo razveseljivo je, da smo opazili imena novih mladih ljudi, ki kažejo sijajne perspektive v fotografski umetnosti.

Posebno so bili lepi in uspešni posnetki cvetlic in žuželk, takozvane makro-fotografije, in kot ljubitelji našega lepega Kamnika smo bili zelo veseli novih, estetično in tehnično dovršenih slik našega mesta in okolja. Te slike nam bodo zelo prav prišle, ker bomo morali vidno nastopiti na mednarodnih turističnih razstavah, bodisi v glavnih mestih naših republik ali pa v inozemstvu.

Naš Foto-kino klub, ki je to razstavo s skromnimi sredstvi aranžiral, je pokazal svojo sposobnost za tako estetsko zahtevno delo. Čaka jo pa nas še večje naloge. V do-

Foto kino klub Kamnik: Šimnovec s Kamniškimi planinami

delovni disciplini ter natančnosti. Pod njegovimi rokami nastaja filigranski model gigantov zračnih višav in svetovnih oceanov.

STARŠI! Ali veste, kaj nudite svojim otrokom, ako jih vpisete v klube Ljudske tehnike? In za kaklikšni del uspešne delovne psihoterapije vas razbremenjujejo naša društva? In kako vam bo otrok kasneje v življenju za to hvaležen!

DRUŠTVO TRAKTORISTOV IN KMETIJSKIH TEHNIKOV ni moglo na razstavo pripeljati svojih

glednem času bomo izdelali zložljive panoje ter se lotili organizacije gorenjske ali republiške razstave umetniške fotografije. Pri tem bomo prvič in edini v državi aranžirali avtomatično prikazovanje 100 barvnih fotografij in s tem pritegnili pozornost iz cele države na naš Kamnik.

Ali ne bi bilo pametno, slediti zgledu Slovenj Gradca, ki postaja s svojim Umetnostnim paviljonom umetniško središče zveznega pomena? V Kamniku se lahko opre-

mimo in usposobimo za zelo zahtevne razstave, ki bi bile edinstvene v umetniškem in etnografskem pomenu. S tem bi pritegnili obiskovalce iz cele države in kasneje tudi iz zamejstva. To bi vsekakor poživilo turizem in gospodarstvo naše občine.

Ob zadnji razstavi Ljudske tehnike lahko samo rečemo: **Kar po tej začrtani poti naprej!**

Šolsko leto na gimnaziji

Na kamniško gimnazijo se je v začetku šolskega leta vpisal 201 dijak. V teku leta je izstopilo 16 dijakov, dva pa sta bila izključena. Na koncu leta je bilo na zavodu 183 dijakov, ki so bili vsi ocenjeni. Od teh jih je izdelalo 143 ali 79 %, popravne izpite ima 26 dijakov, razred pa jih bo moralo ponavljati 14. Odličnih je 15, prav dobrih 37, dobrih 78, zadostnih pa 13 dijakov. Najboljši je III. a razred z 89 % uspeha. Najboljši dijak v vsakem razredu je na koncu leta prejel knjižno nagrado. Odlikovani dijaki so: v obeh prvih razredih Jana Janežič iz Domžal in Zvone Per iz Mengša, v drugih razredih Majda Šnabl iz Kamnika in Milena Jezernik iz Domžal, v tretjih Vlada Brumen iz Domžal in Metka Jamšek iz Kamnika, v četrtih razredih pa Metka Sluga in Cecilija Stele iz Kamnika.

V obeh četrtih razredih je bilo ob koncu leta 41 dijakov, ki so vsi izdelali razred, in sicer 6 z odličnim uspehom (Brigita Krže, Marija Mihelič, Marjeta Sluga, Cecilija Stele in Pepca Zore iz Kamnika in Andreja Pogačnik iz Domžal), 10 s prav dobrim, 23 z dobrim in 2 z zadostnim uspehom. Za zaključni izpit so se prijavili vsi kandidati. Letos so morali opravljati izpit iz treh predmetov in oddati domačo seminarsko nalogo iz predmeta, ki so si ga sami izbrali. Zaključni izpit so opravljali od 16. do 21. junija pred komisijo, ki ji je predsedoval univ. doc. dr. France Križanič. Kandidati so pisali obvezno slovensko nalogo, po izbiri pa matematiko ali angleški jezik. Dijak, ki je pisal obe nalogi odlično in je tudi za seminarsko nalogo dobil oceno odlično, je mogel biti oproščen polaganja ustnega dela izpita. Ta pogoj je izpolnila samo Andreja Pogačnik iz Domžal. Zaključni izpit je uspešno opravilo 35 kandidatov, šest pa jih bo opravljalo popravni izpit v jesenskem roku. Med uspešnimi so bili 4 odlični, 10 prav dobrih, 14 dobrih in 7 zadostnih. Novi maturanti kamniške gimnazije so: Mira Babnik, Jožica Burkeljca, Metoda Cibašek, Mirko Cvetko, Dika Dolenc, Marija Golob, Stevo Irt, Marjan Kališnik, Nada Klemenc, Ana Kordaš, Brigita Krže, Marija Mihelič, Jasna Mišič, Darinka Modec, Veronika Perko, Tatjana Plut, Cirila Sodušak, Marjeta Sluga, Cecilija Stele, Jožefa Urankar, Borut Vatovec, Emil Vidic, Ivana Zobavnik, Pepca Zore in Miha Znidar iz kamniške občine, Terezija Škrubelj in Katica Šuljaga iz Zavoda za usposabljanje invalidne mladine, iz domačjske občine pa Magdalena Golob, Matjaž Kovačič, Marija Peterka, Andreja Pogačnik, Danica Starec, Matjaž Tratnik, Marija Verbič in Nataša Rakef.

Slovesen zaključek šolskega leta na gimnaziji je bil v nedeljo, 27. junija s prirčno domačo slavnostjo, na kateri je ravnatelj prof. Zvone Verstovšek podal poročilo s pregledom o uspešnem delu zavoda ob njegovi 20-letnici, dijaki pa so izvajali kratek program. Po zaključku šole so abiturienti krenili na 10 dnevni izlet po Jugoslaviji.

GOSTINCI IZ STAHOVICE IN DRUGI PRAVIJO ...

V drugi letošnji številki Kamniškega občana je bil pod naslovom »Pisma bralcev« priobčen dopis znanega gostinskega delavca Andrejka iz Stahovice. Naj nam bo gostincem iz Stahovice in Stranj dovoljeno nekaj pripomniti k omenjenemu dopisu.

Prvi odstavek je razmeroma točen, če pa analiziramo stanje tako kot je, zaključimo lahko naslednje:

Po lanskoletnem sestanku gostincev in drugih obrtnikov v Kamniku se kljub vabljenim obljubam ni veliko spremenilo. Vse izboljšave v obratu gredo še vedno v glavnem na račun osebnih dohodkov prizadetega. Obljube se torej v popolnosti niso izpolnile.

Tretji odstavek dopisnikove ugotovitve, v katerem govori na splošno, da strežno osebje ne ve dati raznim turistom pojasnil o zanimivostih bližnje in daljnje okolice, ker ne ve niti za svojo najbližjo, ne drži popolnoma. To trditev gostinci iz Stranj in Stahovice odklanjamo, saj smo vsi včlanjeni v Planinskem in Turističnem društvu ter sposobni vsakemu tujcu postreči tudi z različnimi informacijami. Med nanj so celo taki, ki so vrsto let oskrbovali planinske domove. Strinjamo pa se z njegovo ugotovitvijo, da bi bilo potrebno začeti s sistematičnim izobraževanjem gostinskih delavcev.

Piščeva ugotovitev glede kranjskih in mesarskih klobas je pa precej smešna. Vsi vemo, da pri nas izdelujejo klobase mesarji, če pa on smatra za kranjske klobase le tiste, ki jih kmet z vaškim klavcem napravi le za svoje potrebe, mu moramo povedati, da takih v naših gostiščih ni na prodaj. Svoj čas so naši mesarji pošiljali na Dunaj kranjske klobase, kisló zelje pa posavski zeljarji iz okolice Ljubljane. Oboje so v dunajskih gostilnah prodajali kot posebnost pod imenom »kranjska klobasa s kislim zeljem«.

Ko v šestem odstavku svetuje strežnemu osebju glede jedilnika, omenja, da mora strežno osebje imeti »debelo kožo in kosmata ušesa«, če je gost nataknen ali celo robot. S tem njegovim mnenjem se ne strinjamo, ker menimo, da mora biti gost v lokalu prav tako olikan in dostojen kot strežno osebje, ki ni zato na svojem službenem mestu, da bi moralo imeti zaradi neslanosti in neumestnih pripomb »debelo kožo in kosmata ušesa«.

Na posebno piko je vzel gostilno v Stahovici, češ da ima ob petkih zaradi posta zaprt lokal. Kaj gostilničar ne sme imeti niti enega prostega dneva v tednu? Saj tedaj še temeljiteje očisti in pripravi gostinske prostore za soboto in nedeljo in naslednje dni, ko je v turističnem kraju največ domačih gostov in tujih turistov. Čeprav bi bil to dan gostilničarjevega počitka in počitka drugega strežnega osebja, pravzaprav tedaj opravijo največ dela, če hočejo imeti gostinske prostore čiste in privlačne. Seveda je to piscu kot staremu izkušenemu gostinskemu delavcu dobro znano.

Glede njegovih ugotovitev, zakaj so ostale štiri gostilne v našem predelu zaprte, se strinjamo ker je res, da so gostinske usluge še vedno visoko obdavčene.

Gostilničarji iz Stranj in Stahovice

Gostilničar iz drugega predela naše občine pripominja, da je nabavil novo vrtno garnituro in

drugo v višini 280.000 din, odločba o znižanju davka pa mu določa 10 % znižanja davčnih dajatev ali 26.000 dinarjev. Ni mu točno znano in zato ne ve, kako je s skelpom občinske skupščine, ki pravi da se zaradi novo vloženih investicij znižajo davčne obremenitve za toliko in toliko procentov.

Uredništvo Kamniškega občana je prosilo za pojasnila na oddelku za gospodarstvo pri občinski skupščini in zvedelo naslednje:

V letu 1964, ko so zasebni gostinci plačevali svoje davčne obveznosti družbi v obliki dohodnine in občinske doklade, je SOb Kamnik 10/2-1964 sprejela priporočilo, da da zasebnim gostincem olajšave pri dohodku, gi ka plačujejo občini (občinska doklada) in to: za nabavo hladilnika za potrebe gostišča 40 %, za novo opremo (mize, stoli) 40 %, za nabavo točilne mize 70 %, za ureditev sodobnih sanitarnih naprav 80 %, za ureditev novih vrtnih prostorov 80 %, za novo pridobljene prostore v gostišču 80 % občinske doklade.

Za leto 1965 pa so davčne olajšave podane v 23. členu Odloka o prispevkih in davkih občanov občine Kamnik, objavljenem v Uradnem vestniku občine Kamnik št. 4 od 30/3-1965, ki govori o olajšavah pri odmeri prispevkov od obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti.

Mnenje znanega turističnega delavca iz Kamnika o članku »Gostinstvo na rešetu«, je pa takole:

Prav je, da je naš lokalni tisk spet odprl rubriko, v kateri naj bi najširše razpravljali o vprašanju kamniškega gostinstva in turizma. Beseda o teh vprašanjih naj bi bila odkrita.

S pismom, ki ga je poslal uredništvu znani planinski oskrbnik Andrejka, se v glavnem strinjamo. Kar odkrito priznajmo, da mnogokrat res ne znamo dati obiskovalcem našega turističnega območja najosnovnejših informacij. Turistično društvo je hotelo že večkrat prirediti poseben tečaj za gostinske in trgovske delavce. Ta namen pa je propadel, saj nam je izjavil predstavnik enega vodilnih gostinskih obratov, da v tečaj ne pošlje nikogar. Kljub temu naj bi Delavska univerza v Kamniku s pomočjo turističnega društva organizirala take tečaje.

Strinjam se z Andrejkom, da je treba nuditi gostom več domače hrane, domačih specialitet, če hočete tudi prave kmečke klobase (ne mesarske) z žganci in zeljem. V nekaterih kamniških okoliških gostiščih, ki jih gostje kaj hitro iztaknejo, že dobiš dobro domačo klobaso ali salamo, pa nadevan želodec ter domač ajdov ali ržen kruh.

Na predelu do Kamniške Bistrice je ostalo od skoraj desetih predvojnih gostišč le troje. To pa je ob naglem pritoku turistov v naše kraje očitno premalo. Smatramo, da bi bilo treba spet od-

preti gostilne »Pri planinskem orlu«, staro gostilno »Pri Korelnu« in prikupno Erjavškovo krčmo. V gostinstvo bi kazalo takoj vključiti prelepi, vendar v turističnem pogledu skoro neznani »Jurčkov dom« na Vegradu. Objekt je turistično zanimiv zaradi izredno lepega okolja, tako da ne smemo več odlašati z njegovo vključitvijo v turizem in gostinstvo. Novo ustanovljeno Turistično društvo v Kamniški Bistrici si je zapisalo v svoj program dela poleg zgraditvi kopalnega bazena ob Bistričici tudi ureditev Vegrada.

Nerešenih pa je še kup drugih vprašanj. Trenutno nas najbolj tare cesta iz Kamnika v Kamniško Bistrico. Dnevno slišimo glasove, da si upa turist s svojim vozilom na to »necesto« le enkrat. Če hočemo vsaj za silo obdržati sloves kamniškega turizma in izkoriščati milijardne investicije, vložene v Veliko planino, moramo to cesto takoj urediti.

Turistično in gostinsko problematiko, od katere sem navedel le nekaj problemov, sicer rešujemo, toda vse prepočasi.

Dr. S. F.

Mladina ob 20-letnici osvoboditve

Letošnji dan mladosti je bil bolj kot kdajkoli poprej dan spominov na prehojeno pot in dan naših načrtov in svetlih upov za bodočnost. Revolucija in boj, vsa tisočera prizadevanja poveljne graditve, mladinske akcije, novi kilometri širokih cest vedno trdneje povezujejo naše narode v mogočno plamenico pod peterokrako zvezdo. Mladina je tista gonilna sila, ki ne pozna ovir na poti, ne sme jih poznati, mladost je postala simbol za našo deželo. Neuklonljiva in močna mlada roka je gradila in še ustvarja, ustvarja za rodove, ki naj uživajo sadove tako težko priborjenega miru. Mir naj bo beseda, ki jo bodo izgovarjali vsi narodi na zemlji, toda naj ne bo izgovorjena v strahu in nemi bolečini, speti v okovih suženjstva; glasno in brez strahu naj privre iz sre milijonov, milijard na vsej zemeljski obli. Sreča, o kateri so sanjali naši očetje pod tujčevim jarmom, naj postane spremljevalec naših stremeljenj, kot vesela senca naj nas spremlja na poti v prihodnost, na poti v življenje.

Vso srečo, ljubljene tovariši Tito! To so bile želje nas vseh na dan 25. maja, ko smo slavili maršalov rojstni dan, dan mladosti. Vsa mladina je bila tisti dan vsaj v mislih na velikem stadionu v Beogradu in z najboljšimi željami spremljala maršala Tita v njegovo 74. leto življenja; življenja, ki ga je nesebično delil z našimi narodi.

Kamniška mladina je počastila svoj praznik s številnimi prireditvami. Nekatere izmed njih so bile živa slika dejavnosti na vseh področjih mladinskega udejstvovanja, toda nekaterim se kljub trudu ni posrečilo prikazati tega, kar je za mlade najbolj karakteristično.

Medobčinska štafeta je tudi letos, kakor že vrsto let doslej, bila najvidnejša manifestacija kamniške mladine. Planinci so ponesli pozdrave predsedniku Titu z najvišjega vrha Kamniških planin, Grintovca. Pri tem jih ni oviral niti visok sneg, niti mraz. Glavni štafeti so se priključile še lokalne iz vseh bližnjih krajev in množica ljudi pred spomenikom revolucije v Kamniku je toplo sprejela nosilce štafete.

Množica športnih tekmovanj je vsaj delno popestrila skrajno mrtvo športno udejstvovanje mladih, prav tako pa je vse pohvale vredna organizacija revije mladinskih in pionirskih pevskih zborov, ter glasbeno plesni večer gojencev Zavoda za estetsko vzgojo iz Kamnika. Mladi so se zbrali tudi ob tabornih ognjih, omenim naj samo zelo uspeli taborni ogenj gojencev Doma invalidne mladine ter podobno srečanje kamniških tabornikov.

Letos že tretja oddaja »Pokaži, kaj znaš« v organizaciji MA Stol je privabila v dvorano na Duplici zelo hvaležno publiko, ki pa, žal, ni bila zadovoljna z vsem, kar je videla.

Ni moj namen na tem mestu kritizirati, toda na rob vseh prireditev naj zapišem še nekaj vrstic. Vse prireditve so bile pripravljene z najboljšim namenom in pohvalo naj ne bi izostala. Vendar moramo zastaviti vse sile, če hočemo pridobiti mladino še na širših področjih. To pa naj ne bi bila samo stvar nas mladih, kot se vse pre pogosto dogaja, potrebni smo pomoči (pa četudi samo moralne) s strani vseh, ki vidijo v mladini nosilce bodoče družbe.

O b j a v a

Na oddelku N. Z. hranimo najdene predmete: moška očala, moški dežni »Nylon« plašč in rdeč ženski dežnik. Prosimo, da se lastniki teh predmetov zgledajo na navedenem oddelku ter dvignejo najdene stvari.

Načelnik oddelka NZ
Janez Prezelj

V kamniški poslovni enoti Ljubljana-transport niso zadovoljni

Na izredno živahni seji delavskega sveta poslovne enote Ljubljana transporta v Kamniku, ki so se je udeležili tudi vsi ostali člani kolektiva te enote ter predstavniki uprave in centralnih samoupravnih organov, so po triurni živahni razpravi o problemih poslovanja in odnosih centralnih organov podjetja do te enote soglasno predlagali centralnemu delavskemu svetu Ljubljana transporta, da sprejme sklep o osamosvojitvi kamniške poslovne enote.

Osnovna misel celotne razprave in tudi vzrok za tako odločitev je po sodbi kamniškega kolektiva v neurejenih odnosih in premajhni skrbi matičnega podjetja za reševanje problemov v tej enoti in premajhno spoštovanje dogovorov in obljub ob združitvi leta 1959.

Nihče ne more trditi, da kamniška poslovna enota v tem času ni

dobro gospodarila. O tem pričajo številni podatki, o katerih je bilo govora na zboru kolektiva. Zlasti avtobusni promet je kljub dotrajanim avtobusom dosegel najboljše rezultate med vsemi avtobusnimi obrati v podjetju Ljubljana transport. Poleg premajhne skrbi podjetja kot celote za obnovo voznega parka je kamniški poslovni

enoti povzročila največ težav priključitev obrata žičnice na Veliko planino z obveznostmi, ki niso majhne, saj bodo letos samo amortizacija, vzdrževanje in anuitete zahtevale preko 53 milijonov dinarjev. Kljub številnim predlogom, naj bi bila žičnica kot posebna enota vezana na osrednje podjetje v Ljubljani in naj bi deficit, ki bo še nekaj časa neizbežen, pokrivala vse enote, se položaj ni nič spremenil. Žičnici je bilo treba v prvih treh mesecih letos pokriti 10 milijonov nepokritih stroškov, kar je morala storiti kamniška enota iz dohodka ustvarjenega v avtobusnem in tovarnem prometu.

Vendar tudi s temi sredstvi ni mogla v celoti pokriti potreb.

Posebna komisija centralnega delavskega sveta, ki je imela nalogo proučiti sedanje stanje v kamniški poslovni enoti, je predlagala, da bi posamezne obrate priključili k odgovarjajočim obratom v Ljubljani in poslovno enoto v Kamniku ukinili. S tem pa se kamniški kolektiv ne strinja.

Že zdaj se samoupravljanje in njegov vpliv na poslovanje celotnega podjetja nista mogla uveljaviti dovolj. Zato taka združitev po mnenju članov kamniške poslovne enote ni v interesu krepitve samoupravljanja.

O položaju v poslovni enoti Ljubljana transport je na zadnji seji razpravljala tudi občinska skupščina, ki je menila, da je treba pred kakršno koli nadaljnjo odločitvijo čimbolj podrobno proučiti problematiko v tej enoti. V ta namen je imenovala posebno komisijo, ki bo o svojih ugotovitvah poročala skupščini na prihodnji seji.

F. S.

1955-1965

10 LET KOMUNALNE BANKE KAMNIK

Razvoj bančništva je v naši državi pogojen v družbenih spremembah po revoluciji in v gospodarskem razvoju v posameznih razdobjih od 1945. leta dalje.

Kamnik je kot eno močnejših gospodarskih središč z dovolj razvito industrijo, obrtjo in prometom v vlogi povezovalca in usmerjevalca gospodarskega razvoja na širšem območju Gorenjske. Financiranje in kreditiranje vseh gospodarskih panog so prevzele poslovne banke, ki so do 1955. leta glede na potrebe gospodarstva, spreminile svojo strukturo. Sistem družbenega upravljanja in samoupravljanja je omogočil, da so se v letu 1955 razvile komunalne banke, ki so z uspešnim delom opravičile svoj obstoj. Tako imamo od prvega julija 1955 tudi v Kamniku komunalno banko. Zajela je kreditiranje celotnega gospodarstva na kamniškem območju. Njeno glavno vodilo je bilo v prizadevanju, čim uspešneje pritegniti sredstva delovnih kolektivov kot tudi posameznikov. Zato ji je uspelo glede na družbene načrte občine pripomoči k njenemu gospodarskemu uspehu. Komunalna banka posluje v današnjem času predvsem s sredstvi lokalnega izvora (95 %), le 5 % njenih sredstev tvorijo krediti centralnih bank. Pri tem je potrebno naglasiti prizadevanje banke za varčevanje državljanov. Po statističnih podatkih sodi namreč naše mesto med prva v državi, saj je na hranilni knjižici skoraj 500 milijonov prihranjenega denarja.

Veliko vlogo v poslovanju komunalne banke imajo tudi potrošniška posojila, žiro računi, posojila za gradnjo stanovanj in drugo.

Razvoj banke zagotavlja družbeno upravljanje, ker sodeluje v njem širok krog gospodarskih in družbenih organizacij, s tem pa neposredno koordinira gospodarstvo občine.

Kot sem omenil, so med vidnejšimi posli komunalne banke in hranilnice Kamnik denarne vloge na hranilne knjižice. Varčevanje je v naši komuni pogojeno v razvoju gospodarstva in precejšnji stopnji zaposlenosti. Če primerjamo število prebivalstva s številom hranilnih knjižic, ugotovimo, da je vsak tretji prebivalec naše občine tudi varčevalec v komunalni banki. Tudi zvišanje osebnih dohodkov kot rezultat večje produktivnosti dela ter odpiranje novih delovnih mest sta činitelja, ki sta vplivala na povečanje števila varčevalcev in na povprečno višino hranilnih vlog. S tem da varčujemo, ustvarjamo dvojno korist.

Denar, ki bi sicer ležal neizrabljen, namenimo za kreditiranje kratkoročnih ali investicijskih potreb gospodarstva, obenem pa si z obrestmi večamo vloge. Da bi naše prebivalce — vlagatelje seznanili s postopkom ob odpiranju hranilnih knjižic, omenjam nekaj kratkih nasvetov:

Hranilna vloga se lahko glasi:

- na ime,
- na ime vlagatelja,
- na ime vlagatelja s šifro.

Komunalna banka Kamnik izplačuje na hranilne knjižice, ki jih je izdal vlagatelj, neomejene vsote, medtem ko izplačujejo druge banke največ do 50.000 din. Če po telefonu ali telegrafsko preverijo stanje hranilne knjižice, lahko izplačujejo v neomejenih zneskih.

Hranilne vloge morajo biti:

— hranilne vloge na vpogled; banka plača nanje 5 % letne obresti.

— hranilne vloge z odpovednim rokom najmanj eno leto; banka plača 6—7 % obresti letno.

Po zakonskih predpisih so hranilne vloge tajne in nedotakljive. Za vse vloge jamči SFRJ.

Če vlagatelj umre ali zaradi nesreče postane invalid in ima na hranilni knjižici najmanj 50.000 din z odpovednim rokom 1 leta je zavarovan pri zavarovalnem zavodu, stroške zavarovanja pa nosi banka.

Izreden uspeh poslovanja, ki ga dokazujejo hranilne vloge, je znak da imajo ljudje smisel in voljo za varčevanje, to pa je zagotovilo, da

bo znala varčevati tudi generacija, ki prihaja za nami. Varčevalci so dali s svojimi hranilnimi vlogami gospodarstvu 461.349.000 din, kar je po letih takole:

Koncert mladih pevcev

Mladinski in otroški zbor osnovne šole Toma Brejca je 8. maja 1965 priredil v šolski telovadnici koncert v počastitev 20. obletnice osvoboditve. Istočasno je bil to že 19. redni koncert, ki ga leto za letom prireja in vodi pevovodja tov. Viktor Mihelčič, kar je vsakomur svojevrstni uspeh med šolskimi zbori. V njegovih vrstah se

je zvrstilo več kot 1800 pevcev, s katerimi je nastopil nad dvestokrat na raznih šolskih in izvenšolskih proslavah, na tekmovanjih z drugimi zbori in v radiu. Zbor se je uvrstil med najboljše šolske zборе v Sloveniji.

Tudi to pot so mladi pevci ostali zvesti svojim prejšnjim dosežkom.

Ubrano prepevanje najmlajših, prvenci solistov, nadvse pa mogočna, občutena pesem starejših pionirjev in mladincev je navdušila starše, vzgojitelje, sošolce in vse ljubitelje lepega petja. Tako ubranost glasov in enotno izvajanje je mogoče doseči le z dolgotrajno vajo. Tov. Mihelčič je z mladimi pevci vadil ure in ure po šolskem pouku, jih navajal k disciplini, odgovornosti, skupnosti, predvsem pa seveda budil v njih smisel za lepoto, ki jo more nuditi doživeto zapeta pesem pevcu in morda še bolj poslušalcu.

Želimo, da bi 20. redni koncert prekosil vse dosedanje tako po izvajanju kot po številu poslušalcev, da bi ne bili koncerti posameznih šol le za sorodnike nastopajočih otrok in njihov vzgojitelje, pač pa za vsakogar, zlasti za javne delavce, ki bi jim moral vsak napredek in uspeh mladih pomeniti trden korak novzgor k izgradnji odraslega človeka, občana in državljana.

Dragan Krstič

31/12- leta	stanje hranil. vlog	število varčeval.	povpreč. hran. vloga	odobrene obresti
1955	5.732.000	720	7.961	275.000
1956	17.846.000	2170	8.224	862.000
1957	24.629.000	2249	10.951	1.024.000
1958	35.003.000	2291	15.279	1.518.000
1959	46.324.000	2412	19.206	1.951.000
1960	50.000.000	2446	20.442	2.508.000
1961	67.952.000	2445	27.792	2.776.000
1962	204.273.000	4213	48.486	8.698.000
1963	331.636.000	4905	67.612	13.097.000
1964	461.349.000	5735	80.416	20.124.000

Hranilne vloge so se v maju in juniju letošnjega leta znižale, in tako znašajo konec junija 455.167. tisoč din, čemur so vzrok neresničnosti vesti, ki se v zadnjem času širijo med prebivalstvom, da banke in hranilnice ne izplačujejo s hranilnih knjižic. Da temu ni tako so

se prepričali vlagatelji sami, ka so nasledli tem vestem, pa so mnogi spet naložili svoj denar na hranilne knjižice, zavedajoč se, da je denar, shranjen v banki in hranilnici najzanesljiveje shranjen.

Kmetje - borci NOV in zdravstveno varstvo

Nadaljevanje s 4. strani

Kakšne pravice daje zakon kmetom — borcem?

Zakon zagotavlja kmetom — borcem in njihovim družinskim članom pravico do polnega zdravstvenega varstva in sicer v enakem obsegu, kot ga imajo zavarovane osebe v delavskem zavarovanju. Z zakonom zagotovljene denarne dajatve, kot so: nadomestilo osebnega dohodka med začasno nezmožnostjo za delo ali med porodniškim dopustom, potni stroški, prejemki ob rojstvu otroka, pogrebne in posmrtnine.

Obveznosti kmetov — borcev so mnogo manjše kakor pravice; ali: stroški za zdravstveno varstvo kmetov — borcev bodo predvidoma še enkrat večji od zbranih

prispevkov za osnovno kmetijsko zavarovanje. Kmetje — borci bodo namreč plačevali samo prispevek za osnovno kmetijsko zavarovanje, republika pa bo iz svojih sredstev krila razliko med osnovnim in polnim zdravstvenim varstvom.

Kdo pridobi svojstvo kmeta — borca?

Svojstvo pridobi kmetijski proizvajalec, ki mu je bilo priznano dvojno štetje dobe v NOV, v španski državljanski vojni, ali pa če mu je bilo priznano invalidsko svojstvo v NOB. Prav tako imajo to svojstvo tudi vdove in otroci umrlega kmeta — borca. Udeležba v NOV ni vezana na pogoj sodelovanja pred 9. IX. 1943, ampak zadostuje nepreki-

njena dvojna doba do 15. V. 1945, ne glede na dolžino trajanja, torej od leta 1944 ali samo od 1945.

S priznanjem svojstva kmeta — borca se priznava pravica do zdravstvenega varstva tudi članom njegove družine oziroma po njegovi smrti vdovi in otrokom.

Pravic po tem zakonu pa ne morejo pridobiti osebe, ki so sodelovale z okupatorjem in so našteje v prvem odstavku 163. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju.

Svojstvo kmeta — borca ugotovi z odločbo komisija za ugotavljanje pokojninske dobe tiste občine, na katere območje je kmet — borec evidentiran kot kmetijski proizvajalec.

Kmet — borec, ki še nima odločbe občinske komisije o dvojnem štetju dobe med NOV, naj torej čimprej vloži prošnjo za izdajo odločbe pri upravnem organu občinske skupščine, ki je pristojen za delo in delovna razmerja. Postopek pri upravnem organu se lahko začne tudi na predlog združenja borcev NOV.

Takoj ko ima kmet — borec odločbo o priznanju dvojne dobe, naj jo skupaj z dosedanjim zdravstvenim izkaznico in z dosedanjimi zdravstvenimi izkaznicami vseh družinskih članov predloži

komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje — podružnici Kamnik, da zamenja sedanje kmečke zdravstvene izkaznice z novimi.

Od kdaj gredo pravice do polnega zdravstvenega varstva kmetom — borcem?

Od 1. aprila 1965 dalje. Upravičencem, ki se jim bodo zdravstvene izkaznice z oznako kmeta — borca izdale z zakasnitvijo, vendar še v letu 1965, lahko do konca tega leta zahtevajo od komunalnega zavoda za socialno zavarovanje — podružnice Kamnik povračilo stroškov za tisti del zdravstvenih storitev, ki bremenijo od 1. aprila 1965 dalje republiški proračun. Kmetje — borci pa, ki bodo uveljavili priznanje dvojne dobe šele po 1. januarju 1966, bodo upravičeni do polnega zdravstvenega varstva šele od dneva uvedbe postopka za priznanje dvojne dobe.

Skrb za izvajanje tega zakona je naložena Republiškemu sekretariatu za socialno varstvo in zdravstvo, zaželeno pa bi bilo, da bi komisija za ugotavljanje pokojninske dobe pri občinskem organu za delo in delovna razmerja čimbolj pohitelja z rešitvijo zahtevkov kmetov — borcev.

L. M.

Franc Dolinšek iz Tovarne usnja v Kamniku je poslal uredništvu dopis z naslednjo pripombo:

Nisem dopisoval še v noben časopis, ker pa me to veseli, vam pošiljam tale članek in v kolikor je sposoben za objavo, ga prosim objavite.

Prilagam tudi fotografijo z otvoritve menze.

Istočasno so povabili tudi upoko-jence, ki so bili zadnjih 20 let zaposleni v podjetju. Po kratkem pozdravnem nagovoru v sejni sobi so si upoko-jenci ogledali »svojo« tovarno. Starejši gostje se niso mogli načuditi notranji preureditvi in mehanizaciji oddelkov. Za časa njihovega aktivnega dela je bila še večina del ročnih, medtem ko se danes kože predelujejo le strojno.

Po ogledu tovarne so bili upoko-jenci prvi gostje v novi menzi, kjer so jih pogostili. Tako jim je bila izkazana čast, da so prav oni odprli ta pomemben objekt kolektiva.

Razšli so se veseli in zadovoljni z željo, da bi bilo takih srečanj še več. Bili so srečni, ker jih niso pozabili, ker niso pozabili njihovega dela in znajo ceniti njihov vloženi trud in znoj za čim boljši uspeh podjetja.

D. F.

Srečanje z upoko-jenci

V počastitev 20. obletnice osvojitve je delovni kolektiv Tovarne usnja Kamnik v začetku meseca junija odprli v bivši Knaflčevi vili sodobno in okusno urejeno menzo. Delavci bodo v teh prostorih lahko v miru použili svoj topli obrok malice.

S tuberkulozo ni premirja

Letošnji svetovni dan zdravja, ki smo ga praznovali 7. aprila, je potekal v znamenju gornjega gesla. To pomeni nenehen boj z jetiko, dokler je ne spravimo s sveta. Ta cilj pa ni odvisen samo od zdravstvenih služb ter od bolnikov, temveč od vsakega posameznika in skupnosti.

Važna metoda za odkrivanje pljučne tuberkuloze je fluorografija. Novembra leta 1962 je fluorografska ekipa z Golnika fluorografirala tudi naše občane. Akcija naj bi zajela vse ljudi, rojene do vključno leta 1943, to je od 19. leta starosti dalje. Po programu je bilo predvidenih za fluorografijo 13.132 oseb, fluorografiranih pa je bilo dejansko 12.812. Akciji se torej ni odzvalo 320 oseb ali 2,44 %, pregledanih pa je bilo 97,56 % občanov. Od ekipe, ki je na Golniku pregledovala fluorografske slike, je prejel tukajšnji protituberku-lozni dispanzer 675 posnetkov, na katerih so opazili bolezenske spremembe v organih prsnega koša

(na pljučih, srcu, ožilju, žlezah, okostju itd.). V procentih znese to število 5,27 % (povprečje za Slovenijo je 4,7 %). Pozivu dispanzerja na kontrolni pregled se ni odzvalo le 5 ljudi. Od teh so bili trije zaradi bolezni klinično pregledani na domu, dva sta pa v času post-fluorografskih pregledov umrla. Pri teh 670 ljudeh je protituberko-ni dispanzer (PTD) dokončno ugotovil, da boleha za tuberkulozo 110 oseb in sicer 68 moških in 42 žensk. Najpogostejše obolenje smo ugotovili pri osebah nad 40. l. starosti, zlasti pa pri tistih nad 60 let (40 oseb je 36,4 %). Izmed teh 110 tuberkuloznih je bilo dispanzerju že preje znanih 85 bolnikov. Potemtakem je fluorografska akcija na novo odkrila le 25 bolnikov (30 %), med katerimi je bilo 7 delavcev, 5 uslužbencev, 6 upoko-jencev, 3 gospodinj in 4 kmetje.

Po končanih kontrolnih pregledih fluorografske akcije je sestav tuberkuloznih bolnikov po pokli-cih takšen:

Delavci 34, uslužbenci 14, kmetje 19, gospodinj 17, upoko-jenci 26. Izmed teh 110 bolnikov je bilo 8,18 % z začetno (minimalno tbc): s srednje razširjeno 71,18 % z močno razširjeno 20 %.

Od 25 novo odkritih je bilo 24 % minimalne tbc: srednje razširjene 72 %, močno razširjene 4 %.

Od že preje znanih tuberkuloz-nih bolnikov pa je bilo: minimalno razširjene tbc 3,45 %, srednje razširjene 72 % in močno razširje-ne 25 %.

To kaže, da je zadnja fluorografska akcija v primerjavi s prejšnjimi leti ugotovila precej višji odstotek začetne (minimalne tbc) in dosti manjši odstotek močno razširjene. To je vsekakor precejšnji napredek zgodnjega odkrivanja zlasti začetne pljučne tuberkuloze.

Poleg sveže (aktivne) pljučne tbc smo ugotovili še 330 primerov ne-aktivne (zdravljene) tuberkuloze. Od teh pa jih je imel dispanzer 228 že preje v evidenci, tako da je fluorografska akcija odkrila le 102 nova primera aktivne tuberkuloze.

Nadalje je akcija odkrila še 134 primerov vnetnih, degenerativnih in destruktivnih sprememb na pljučih, med katere spadajo pljuč-

nice in njene posledice, zamaše-nja (atelektaza) in spremembe v bronhialnem vejevju (bronhiektazije), zaprašena pljuča (pneumokonioze), glivična obolenja pljuč, pljučne ciste (mehurčasta pljuča). Ugotovili smo tudi 14 primerov tumorjev (bul) v prsni votlini.

Pri 37 kontroliranih smo doznali kardiovaskularne spremembe. Te se kažejo v velikosti, obliki in legi srca ter velikega ožilja, ki presegajo fiziološke (normalne) meje.

V 17 primerih smo dokazali različne nepravilnosti (anomalije) in izmaličnosti (deformitete), kot so desna stranska lega srca, prekomerno razčlenjenost pljuč, vratna vretenca, medsebojno zraščanje reber, bolezenska skrivljenost hrbtenice, ozdravljeni prelomi reber itd.

V 4 primerih pa različne druge spremembe (notranja golša, tujski, itd.).

Pri 54 primerih poslanih posnetkov nismo opazili nič bolezenskega. Iz navedenega je jasno, da je fluorografska akcija važna ne le za odkrivanje pljučne tuberkuloze, temveč tudi za celo vrsto bolezni v prsnem košu.

(nadaljevanje sledi)

TEKME ZA POKAL MARŠALA TITA

NOGOMETNO MOŠTVO KAMNIKA

Poraz prvaka Slovenije — Olimpije v Kamniku.

Kamnik : Jarše 7 : 6 (3 : 3; 2 : 1)

Kamnik — Olimpija 1 : 0 (1 : 0)
Mladinsko moštvo je k svojemu prvemu mestu SCNL dodalo še en uspeh. V tekmi za pokal Maršala Tita so premagali letošnjega prvaka Slovenije — moštvo ljubljanske Olimpije. Tekma je bila odigrana po zelo težkem terenu, tako da gostje niso mogli pokazati vsega svojega znanja. Vendar pa zmaga Kamničanov zato ni nič manj zaslužena, saj so prav s požrtvovalno igro dosegli ta uspeh.

Kamnik je nastopil v naslednji postavi: Košir, Jagodic, Repanšek, Šušteršič, Jeras, Poljanšek, Kovač, Sitar, Pišek, Spur.

Edini gol je dosegel Kovač v 16. minuti. Olimpija je nastopila v najboljši postavi z reprezentantom Oblakom in Popivodo. Najboljši je bil prav gotovo domači vratar Košir, ki je rešil moštvo poraza. Pohvaliti pa je potrebno vse moštvo za zelo požrtvovalno igro.

— sm

V pokalni tekmi so domačini z ležereno in neresno igro slavili zmago šele po streljanju enajstmetrovk. Kljub temu, da so vodili že s 3 : 1, so z neresno igro dovolili gostom da izenačijo rezultat. Vendar so nato z dobrim izvajanjem enajstmetrovk Klemenca in obrambo Gorjana uspeli zmagati. Gole so dosegli Klemenc 3 (vse iz 11 m), Hlebanja 2, Mali 1 in Gorjan 1.

Ihan : Kamnik 0 : 2 (0 : 2)

V drugi pokalni tekmi so Kamničani kljub temu, da so nastopili z desetimi igralci dosegli zmago, ki pa bi bila lahko še višja. Gola za Kamnik sta dosegla Hlebanja in Urh (11 m).

— sm

Od leve proti desni stojijo: Slabanja, Rutar A., Gorjan, Vavpetič, Slapničar, Klemenc, trener Berginc. Kleče od leve proti desni: Mihelič, Rutar J. Stele, Letonja, Mali

Strelci iz lesnoindustrijskih podjetij Slovenije na Duplici: drugi z desne Peter Bertoncelj, SD Stol najboljši strelce dneva

Streško prvenstvo lesnih delavcev Slovenije na Duplici

Pred dnevi so se strelci — delavci lesnoindustrijskih podjetij Slovenije že šestič zapored pomerili v streljanju z zračno puško. Organizator srečanja je bila spet prizadevna strelska družina »Stola«, ki je svojo nalogo odlično opravila v zadovoljstvo vseh udeležencev.

Na tekmovanju je sodelovalo 11 ekip iz 9 delovnih kolektivov lesne industrije iz Maribora, Slovenskih Konjic, Škofje Loke, Vrhnike itd. Prireditelji so za najboljše posameznike pripravili 10 lepih praktičnih nagrad (sodobna klubska garnitura, televiz. omarica itd.).

Prehodni pokal — kristalno zazo je že drugič zapored osvojila ekipa SD Stol z 1242 krogi od 1500 možnih. Ekipa Stola je tako že četrtič najboljša na tem tradicionalnem srečanju.

Najboljši strelci med vsemi 55 sodelujočimi je bil Peter Berton-

celj član SD Stol, ki je dosegel 259 krogov od 300 možnih.

Rezultati:

Ekipno:

1. SD Stol I. 1242 krogov, 2. SD Stol II. 1197, 3. SD Marles Maribor 1135, 4. SD Jelovica Škofja Loka 1126, 5. SD LIP Slovenske Konjice 1118 krogov.

Posamezniki:

1. Bertoncelj Peter Stol 259 krogov (11 × 9), 2. Butnik Franc, LIP Vrhnika 259 (8 × 9), 3. Ipavec Stane, Stol 257, 4. Semeja Mirko, Stol 247, 5. Marn Miha, Stol 246 itd.

Organizacijo prvenstva lesnih delavcev Slovenije v streljanju z zračno puško prihodnje leto je prevzela strelska družina LIP Bled.

F. Svetelj

R A Z P I S

DELAVSKA UNIVERZA KAMNIK, FUŽINE 10 VPISUJE V ŠOLSKO LETO 1965/66 v naslednje oddelke za izobraževanje odraslih:

- a) Pripravljalni tečaj za polaganje izpitov na srednji administrativni šoli;
- b) Tečaji tujih jezikov:
 - 1. nemščina,
 - 2. angleščina,
 - 3. italijanščina,
 - 4. španščina

Tečaja nemščine in angleščine bosta začetna in nadaljevalna.

- c) Strojepisni tečaj — začetni in nadaljevalni
- d) Stenografski tečaj — začetni in nadaljevalni
- e) Tečaj debatne stenografije II stopnje
- f) Večerna osemletka

Pogoji za vpis v pripravljali tečaj za polaganje izpitov v srednji administrativni šoli, v tečaje za tuje jezike in v strojepisni ter stenografski tečaj je uspešno dokončana osnovna šola (osemletka).

Prijave sprejema Delavska univerza Kamnik, telefon štev. 83-374 do vključno 30. julija 1965 vsak dan od 7. do 14. ure.

Uredništvo »KAMNIŠKEGA OBČANA«
Kamnik

PETDESET LET SKUPNEGA ŽIVLJENJA

Pred dnevi sta praznovala zlato poroko Franciška in Matevž Završnik iz Podgorja. K lepemu in redkemu jubileju čestitamo

KAMNIŠKA KRONIKA

ZA MESEC APRIL 1965

● **ROJSTVA:** Delavec Roman iz Komende št. 25; Koritnik Anton iz Kamnika; Krivec Jožko iz Stolniga; Resnik Darinka iz Trobelnega 3; Uršič Drago iz Zg. Stranj in Zalokar Monika iz Nasovč 8.

● **POROKE:** Barišič Josip, delavec, star 27 let iz Šmarce in Andrejaš Hilda, delavka, stara 22 let iz Šmarce; Hudmal Jože, livar, star 31 let iz Duplice in Može Marija, delavka, stara 27 let iz Duplice; Jančič Edvard, avtomehaničar, star 23 let iz Duplice in Arh Ema, frizerka, stara 18 let iz Kamnika; Kajba Milan, strojni ključavničar, star 24 let iz Trbovelj in Bernot Marija, uslužbenka, stara 22 let iz Stranj; Kožlakar Ferdinand, delavec, star 35 let iz Cirkuš 9 in Mali Veronika, delavka, stara 29 let iz Sel 4; Kralj Janez, avtomehaničar, star 23 let iz Trojan in Semprimožnik Jožica, učiteljica, stara 22 let iz Most.

● **SMRTI:** Berčič Franc, osebni upokojenec, star 79 let iz Kamnika; Bernot Angela, gospodinja, stara 68 let iz Šmarce; Dolar Jožefa, delavka, stara 21 let iz Županjih njiv; Fleišer Julijana, osebna upokojenka, stara 65 let iz Kamnika; Naglič Karol, osebni upokojenec, star 72 let iz Šmarce; Plevel Marija, kmetica, stara 69 let iz Gmajnice št. 9; Us Janez, prevžitar, star 80 let iz Spitaliča; Vidmar Uršula, stara 78 let iz Studenca 5; Zarnik Franc, kmet, star 77 let iz Suhadol št. 17; Zobavnik Marija, posestnica, stara 81 let iz Košiš; Žurbi Marija, preužitkarica, stara 87 let iz Žal — Kamnik.

ZA MESEC MAJ 1965

● **ROJSTVA:** Borut Pangeršič iz Markovega 1-a.

● **POROKE:** Aljaž Franc, tehnični risar, star 25 let iz Kamnika in Chvatal Breda, učiteljica iz Domžal; Balantič Janez, delavec, star 23 let iz Županjih njiv in Košir Jožefa, uslužbenka, stara 22 let iz Vrhpolja; Bizjak Anton, uslužbenec, star 27 let iz Podgorja in Pavlič Antonija, šivilja, stara 25 let iz Podgorja; Brelih Daniel, delavec, star 25 let iz Tunjske Mlake in Turk Marjeta, delavka, stara 20 let iz Mekinj; Bugar Jožef, star 29 let, priučen strojnik iz Vodice 126 in Štupar Ana, stara 24 let, kmečka delavka iz Kom. Dobrave št. 10; Čebulj Andrej, mizar, star 24 let iz Podgorja in Škerjanc Veronika, tkalka, stara 21 let iz Volčjega potoka; Čebulj Franc, star 28 let, kmet, stanujoč Voklo 33 in Kopitar Zora, stara 32 let, kmetica iz Most št. 30; Drolec Janez, usnjar, star 24 let iz Kostanja št. 1 in Pavlič Ivana, delavka, stara 24 let iz Buča 27; Grubar Albin, delavec, star 25 let iz Ljubljane in Urnkar Franciška, delavka, stara 29 let iz Vrhpolja; Giossin Janez, rudar, star 33 let iz Zg. Tuhinja 13 in Serša Justina, delavka, stara 28 let iz Starih Sel; Hribar Pavel, delavec, star 23 let iz Piršvega in Berlec Marija, delavka, stara 22 let iz Zg. Palovč; Hrovat Alfonz, star 25 let, pek, pomočnik iz Gradišča 6 in Kern Pavla, stara 22 let, delavka iz Gore št. 13; Jurman Edvard, ključavničar, star 25 let iz

Mengša in Prezelj Ana, prodajalka, stara 22 let iz Podgorja; Kregar Milan, delavec, star 27 let iz Stahovice in Lanišek Angela, delavka, stara 20 let iz Bistričice; Lanišek Andrej, šofer, star 22 let iz Laniš in Rosec Pavlina, delavka, stara 21 let iz Markovega; Marin Rudolf, star 36 let, avtomehaničar iz Sunnyholt 62, Rd, Blaktown, NSW Avstralija in Rajh Hilda, stara 23 let iz Domžal, Cesta Talcev 1; Marinšek Ciril, delavec, star 29 let iz Godiča in Letnar Pavla, delavka, stara 24 let iz Sp. Stranj; Pavlič Miha, delavec, star 27 let iz Podsmrečja in Čehun Stanislava, delavka, stara 28 let iz Poreber; Planinc Štefan, akademski slikar, star 39 let iz Ljubljane in Kos Marija, študentka filozofije iz Ljubljane; Poravne Jakob, avtoličar star 24 let iz Šmarce in Juteršek Štefka, delavka, stara 23 let iz Kamnika; Potočnik Stanko, star 25 let, priučen zidar iz Stahovice 11 in Kopic Kristina, stara 24 let, delavka iz Gore št. 26; Slapnik Ivan, tovarniški delavec, star 23 let in Ivanka Drolc, kmečka delavka, stara 18 let, oba iz Motnika; Virijant Maksimiljan, star 26 let, šofer iz Buča 28 in Ana Pibernik, stara 22 let, delavka iz Suhadol 28; Vrtačnik Miha, livar, star 32 let iz Srednje vasi in Olivetič Julijana, delavka, stara 21 let iz Vrhpolja; Zorman Jernej, star 23 let, avtomehaničar iz Komende 37 in Ana Tomšič, stara 20 let, delavka, stanujoča Polje št. 29.

● **SMRTI:** Bešter Franciška, stara 77 let, Sela pri Kamniku št. 1; Dolčič Marijana, gospodinja, stara 67 let iz Most št. 60; Golob Franciška, prevžitarica, stara 84 let iz Gozda; Hafner Marjeta, osebna upokojenka, stara 80 let iz Komende št. 31; Homar Marija, stara 70 let iz Podhruške št. 6; Kregar Erna, kmečka delavka, stara 34 let iz Košiš; Korbar Boštjan, kmet, star 74 let iz Klanca št. 32; Križelj Peter, kmet, star 73 let iz Podboršta pri Komendi št. 10; Loboda Janez, osebni upokojenec, star 89 let iz Šmarce; Pregled Antonija, prevžitarica, stara 66 let iz Laniš; Reberšek Vincenc, prevžitar, star 75 let iz Zg. Motnika; Suhoveršnik franc, delavec, star 26 let iz Podgorja; Trtnik Nevenka, gospodinja, stara 60 let iz Kamnika — Žale; Vrankar Terezija, stara 78 let iz Lok 2.

»KAMNIŠKI OBČAN« glasilo Občinskega odbora SZDL Kamnik — Urejuje uredniški odbor. — Glavni urednik Vinko Dobnikar, odgovorni urednik Dolfe Čebulj, lektor Marija Grzinčič, tehnični urednik Avgust Novak. — Izhaja enkrat mesečno. — Uredništvo in uprava na Delavski univerzi Kamnik, Fužine 10 — Tiska tiskarna »Kočevski tisk« v Kočevju.

Na podlagi 9. in 12. člena Zakona o urejanju mestnega zemljišča na območju občine Kamnik (Ur. l. LRS št. 8/63) in Odloka skupščine občine Kamnik (Uradni vesnik občine Kamnik št. 2 z dne 15. I. 1964), objavlja Sklad za urejanje mestnega zemljišča na območju občine Kamnik naslednji

RAZPIS

javnega natečaja za vlaganje ponudb za pridobitev uporabe mestnega zemljišča na območju občine Kamnik za gradnjo stanovanjskih hiš

1. Mestno zemljišče se oddaja v uporabo najugodnejšemu ponudniku.
2. Predmet natečaja so:
 - a) Zemljišča parc. št. 704/11, 704/12, 704/13, 703/13, 703/12, 703/11, 703/20, 703/19, 703/18, 703/27, 703/26, 703/25 vse k. o. Kamnik za gradnjo 12 enodružinskih visokopriključnih stanovanjskih hiš in se nahajajo na zazidalnem področju Trško polje.
 - b) Zemljišča parc. št. 704/10 in 704/9, 704/8 in 704/7, 703/7 in 703/8, 703/9 in 703/10, 703/14 in 703/15, 703/16 in 703/17, 703/21 in 703/22, 703/23 in 703/24 vse k. o. Kamnik za gradnjo 8 stanovanjskih enonadstropnih dvojčkov in se nahajajo na zazidalnem predelu Trško polje.
 - c) Zemljišča parc. št. 1404/4, 1402/5, 1404/3, 1402/4, 1401/14, 1402/3, 1401/13, 1404/2, 1402/1 in 1401/2 vse k. o. Podgorje za gradnjo 10 enodružinskih visokopriključnih stanovanjskih hiš in se nahajajo na zazidalnem predelu Duplica.
3. Izključni znesek prispevka za ureditev zemljišča je naslednji:
 - a) za eno zemljišče za gradnjo stanovanjskih enodružinskih hiš, navedenih pod 2a in c — 8000.000. — dinarjev.
 - b) za eno zemljišče za gradnjo stanovanjskega dvojčka pod 2b — 1.400.000. — dinarjev.

V zgoraj navedeni izključni ceni je vsebovana tudi odškodnina za mestno zemljišče.

4. Izključni znesek prispevka zapade v plačilo:
 - a) 40 % ob podpisu pogodbe
 - b) 30 % do 31. III. 1966
 - c) 30 % do 31. III. 1967
5. Najugodnejši ponudnik bo moral prositi za izdajo gradbenega dovoljenja v šestih mesecih po podpisu pogodbe, pričeti z gradnjo v enem letu po podpisu pogodbe in objekt dograditi do 31. XII. 1968. Pogodba o oddaji uporabe zemljišča bo moral skleniti v roku 8 dni po pravnomočnosti odločbe o oddaji zemljišča. V nasprotnem se zemljišče odvzame in odda drugemu ponudniku.
6. Ponudba se lahko glasi samo na eno parcelo pod 2a in c, oziroma za en dvojček pod 2b. Ponudnik pa lahko navede v ponudbi še nadaljnje parcele, na katere naj se v podrejeni vrstili nanaša njegova ponudba za primer, če bi njegova ponudba za prvo navedeno parcelo ne bila določena kot najugodnejša.
7. Ponudbe z nižjim prispevkom kot je naveden pod 2, kakor tudi ponudbe za polovico stanovanjskega dvojčka, ne bomo upoštevali.
8. Prednost imajo ponudniki, ki ponudijo:
 - a) krajši rok plačila prispevka, kot je razpisan,
 - b) večjo udeležbo kot je izključna cena pod 2.
9. Zemljišča, navedena pod točko 2, bo Sklad opremil s komunalnimi napravami v ulici:
 - a) kanalizacijo do 30. IX. 1966,
 - b) stanovanjskimi cestami do 30. X. 1967,
 - c) javno razsvetljavo do 30. X. 1967.

V sodelovanju z ustreznimi komunalnimi organizacijami bo Sklad omogočil priključek:

- a) na vodovodnem omrežje v ulici do 30. X. 1965
- b) na nizkonapetostno električno omrežje v ulici do 30. IX. 1967

Vse priključke na komunalne naprave v ulici morajo investitorji izvršiti na lastne stroške.

10. O izidu natečaja bodo udeleženci obveščeni s posebnimi odločbami in z objavo na oglasni deski Skupščine občine Kamnik v roku 15 dni po zaključku natečaja.
11. Ponudba mora biti sestavljena tako, da je iz le-te razvidno:
 - a) Ime in priimek, ponudnika
 - b) naslov ponudnika
 - c) mesto in delovna organizacija, kjer je zaposlen
 - d) navedba zemljišča, na katerega se glasi ponudba
 - e) višina prispevka, ki ga ponudnik ponuja
 - f) rok plačila prispevka, ki ne sme biti krajši, kot je razpisan
 - g) v ponudbi mora ponudnik izjaviti, da pristaja na vse pogoje razpisa.
- Ponudbe brez zgoraj navedenega ne bodo upoštewane.
12. Ponudbe je dostaviti v roku 15 dni od izida »Kamniškega občana« v prostore Sklada Kamnik Maistrova ulica št. 7. Ponudba mora biti v zaprti ovojnici, na kateri mora biti poudarjeno napisan naslov: »NATEČAJ ZA UPORABO ZEMLJIŠČA«.
13. Podrobnejšo obrazložitev o oddaji mestnega zemljišča lahko dobi vsak interesent v prostorih Sklada.

Sklad za urejanje mestnega zemljišča na območju občine Kamnik